

Cena Kurjera:

W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę i koszt ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.
Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera przyjmowaną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dniu powszednim k. 3, w niedziele i święta k. 5.

Dziś: Marty i Serafiny P.
Czwartek: Abdona i Senny M. M.
Piątek: Ignacego Lojoli i Heleny M.
Sobota: Piotra w okowach.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęczone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY PIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie 4 minut 17.
Zachód " " 7 " 55.
Długość dnia godzin 15 minut 38.
Ubyło " " 1 " 02.

Wschód księżycy o godzinie 8 minut 42 w.
Zachód " " 6 " 49 r.
Wysokość wody na rzece Wiśle stóp 3 cali 7.
Dziś o godzinie 4-ej zrana ciepła 12° R.

Cena ogłoszeń:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świętecznych, zamieszczone nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frenclera, ulica Senatorska nr 18.

Niedziela: N. M. P. Księżki i Alfonsa
Poniedziałek: Znal. św. Szczepana M.
Wtorek: Dominika Wyznawcy.
Środa: N. M. P. Snieżni.

— Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie.—Dziś Cierpisławy, jutro Ludomira.

Koncerta: Koncert orkiestry węgierskiej. (Dolina Szwajcarska—godzina 7 wieczorem.)

Teatra: Teatr Letni (w ogrodzie Saskim): dziś „Drzemka pana Prospera”; jutro „Linda z Chamounix” (występ panny Cetnarowiczówny oraz panny Quattrini i pana Andrzejewskiego);—teatr Nowy (przy ulicy Królewskiej): dziś „Orfeusz w piekle”; jutro „Surdut i siermiega”. (Godzina 8 wieczorem.)

Teatra ogródkowe: Teatr Nowy-Swiat: dziś „Król dziadów”; jutro „Król dziadów”. (Godzina 8-ma wieczorem.)

Ogród zoologiczny, ulica Bagatela. Otwarty codziennie od godziny 10-ej rano do wieczora.

W kwestji bruków.

(Art. nad.)

Szanowny redaktorze!

W chęci jedynie przysłużenia się dobru ogólnemu, proszę uprzejmie o umieszczenie w szpaltach pańskiego pisma, zebranych w obecnym czasie spostrzeżeń.

Wiadomo powszechnie, że dobre i wedle zasad technicznych ułożone bruki, stanowią ważny przedmiot interesujący nie tylko samych mieszkańców, lecz i zarządy miejskie, ponoszące nieraz znaczne na takowe wydatki.

Lubo niżej przytoczone uwagi, z pewnemi tylko zmianami, zastosowałyby można prawie do wszystkich u nas systematów, jednak dla szczupłości miejsca wspomnieć zamierzylem jedynie o bruku najpo-

spolitszym, to jest układanym z polnego okrągłego kamienia.

Wsparty długoletniem doświadczeniem, doszedłem do przekonania, że w całym naszym kraju, niewylączając Warszawy, gdzie przy dostatecznym ze strony miejskich techników dozorcze, należałoby się spodziewać daleko większej ścisłości, tak w doborze materiałów, jak i układaniu zwyczajnych bruków, niestety roboty te dokonywane są z takimi samymi błędami, jakie mogły mieć miejsce przed dwoma jeszcze wiekami.

Wadliwości o jakich wzmianka, pochodzą z następujących przyczyn: kamień niedobry, najrozmaitszej wielkości i kształtu, często z takimi oślisami, że o ścisłym ułożeniu bruku marzyć niepodobna; zbyt wielkie pomiędzy pojedynczemi kamieniami próżnie, po ułożeniu zapełniane bywają niekiedy kamiennymi odłamkami, a najczęściej piaskiem lub ziemią; kamienie popękane pod uderzeniami taranów bynajmniej nie są usuwane, a wszelkie nierówności, czy to z powodu niedostatecznego ubicia czy nierównego osadzenia w spodzie pojedynczych kamieni powstałe, pokrywane są grubą warstwą piasku; wówczas powierzchnia ulicy napozór przedstawia się równą i gładką, lecz skoro piasek przez wiatr uniesionym lub przy zamiataniu usunietym zostanie, uwydatniają się nierówności, z których w krótkim czasie powstają doły.

Podczas drobnej naprawy starych bruków, obok przytoczonych błędów, kamienie najczęściej osadzone są w gruncie gliniastym, zaledwie 1/2 calową warstwą piasku pokrytym. Te same w końcu uwagi zastosować można do niejednostajnie osiadającego bruku w rynsztokach, które na wielu jeszcze ulicach Warszawy przedstawiają zbiorowiska cuchnących a tak szkodliwych zdrowiu ludzkiemu płynów.

W ogólności co do samych robót, ludzie używani w charakterze brukarzy, zupełnie rzemieślni tego nieznaną; chociaż w braku innych, ci sami pod bacznym dozorem wykwalifikowanego majstra, mogli-

by nabyć pożądaną wprawę do wykonywania o wiele dokładniejszej i trwalszej roboty.

Za granicą, gdzie bruki nie do życzenia niepozostawiają, umiejętni brukarze stojąco wykonywają swą pracę, co znacznie przyczynia się do jej dokładności; przy dobieraniu kamieni jeden obok drugiego, staranna zwracają uwagę na równe rozmiary i odpowiednie kształty, nieposiadające zaś tych warunków, a również kruche i spękane, podczas ubijania na bok są usuwane.

Rzeczą jest bardzo naturalną, że bruki wyrobione przy takich warunkach, są o wiele trwalsze i dogodniejsze, przeciwnie zaś u nas układane, obok niedogodności sprowadzają nieobliczone dla przejeżdżających szkody, w prędkim zużyciu się powozów i marnowaniu koni, a dla zarządów miejskich niepotrzebnych przysparzają wydatków.

Gdyby ściśle oznaczyć się dały straty, jakie z tej przyczyny dotyczą samych mieszkańców Warszawy w ciągu jednego tylko roku, wypadłyby niezawodnie olbrzymie cyfry — a wówczas staranoby się zwrócić na ten przedmiot uwagę zarządu miejskiego, bądź co bądź mającego na względzie porządek zewnętrzny połączony z dogodnością dla mieszkańców.

W końcu byłoby bardzo pożądanem, o ile szczupłe dotychczas środki na to pozwolić mogą, aby przy tak pożytecznie rozwijającej się warszawskiej szkole rzemiosł, oddzielny wydział dla brukarzy mógł być zaprowadzony.

Inżynier.

Z teatrów.

—b—Drugi gościnny występ p. Brajninowej w partji Racheli w „Żydówce”, powiódł się równie udanie jak pierwszy i zaświadczył w dalszym ciągu o postępie w artystycznym wykształceniu primadonny.

Zgodnie z naturą głosu artystki, pierwiastek liry-

— Widzisz, że wiem — odparła łagodnie. — Będziem mieli czas o tem pomówić jeszcze, nie prawdaż? nie ma nic pilnego...

— Zapewne, zapewne—wyrzekł mąż, stawiając wypitą filiżankę i zabierając się do wstawania.

Pani Zuzanna jednak nie ruszyła się z miejsca i spoglądała na niego z tymże samym pogodnym uśmiechem.

— Teraz chciałam pomówić z tobą o etacie, o tym małym etacie, który wakuje właśnie.

Pan Bajorski z głuchem mruknieniem niezadowolenia opadł znów na poduszki.

— Jest to rzecz nie wielkiej wagi, będą cię prosić byś zamianował...

Ale on nie dał jej wypowiedzieć nazwiska i przerwał żywo:

— Etat ten należy się Słońskiemu, który pracuje darmo już trzy lata, w czasie, gdy ci co-później nastali i nie mieli żadnej zasługi, już dawno pobierają pensje.

Na wąskich ustach pani Zuzanny zarysował się szyderczy uśmiech.

— To i cóż?—wyrzekła, patrząc mężowi w oczy.

— To, że dość mam wyrzekań, szemrań, przekleństw może, że wszystko to, co się tu dzieje, jest niegodne, że... że...

Szukał właściwego wyrażenia i znaleźć go nie mógł.

— To i cóż?—powtórzyła żona niemal uragliwie, nie podnosząc głosu nawet o ton jeden, w czasie gdy on rzucił się w bezsilnym gniewie.

— To, że raz postawię na swoim i zamianuję Słońskiego.

— I stanie się zadość sprawiedliwości, prawu i t. p.—dokończyła pani Zuzanna.

— Tak jest, choćbyś się nie wiem jak śmiać miała—dodał, rzucając się coraz mocniej pan Bajorski.

Dalszy ciąg nastąpi.)

26)

PANNA FELICJA.

POWIEŚĆ

PRZEZ

Walerję Marrené.

(Dalszy ciąg.)

Zresztą, gdy zrobił jej tak raz i drugi, nie chcąc narażać się na czekanie poddrzwiami i stygnięcie śniadania, urządziła się w ten sposób, iż sama własnymi rękami przynosiła mu codziennie kawę, którą on w łóżku pił lubił. Tym sposobem osiągnęła rozmaite zyski, a naprzód sława wzorowej żony, jaką się szczyliła, wzmogła się jeszcze tym dowodem troskliwości, bo świat się o nim dowiedział. Następnie pani Zuzanna miała już zapewnioną na zawsze sposobność mówienia z mężem sam na sam, jak długo chciała. Siadała zwykle przy jego łóżku i nie odeszła, dopóki na prośbę lub przełożenia swoje nie otrzymała pomyślniej odpowiedzi. A pan Bajorski, jakkolwiek nieraz zżymał się i opierał jej żądaniom, przecież nigdy nie zdobył się na bunt otwarty, ani też nie śmiał przeniwierzyć się czynionej żonie obietnicy.

Dnia, o którym mówimy, skoro tylko pan Bajorski zadzwonił na służącego, a ten podniósł stopy, przyniósł mu rzeczy do ubrania i przysunął stolik, pani Zuzanna ukazała się na progu pogodna, uśmiechnięta, w eleganckim czepeczku i szlafroczku zrobionym według najświeższej mody. Pomimo, iż przedstawiała bardzo powabny widok piękności w całym rozkwicie, pomimo, iż kawa, którą trzymała na tacy w srebrnym imbryczku, roznosiła aromatyczną woń mokki, świadcząc o staranności z jaką by-

ła przyrządzoną, pan Bajorski jednak skrzywił się i instynktownym ruchem skrył głowę w poduszkach, naksztalt dziecka, któremu niosą gorzkie lekarstwo.

Pani Zuzanna zapewne nie dostrzegła tego, gdyż postanowiła żadnych podobnych oznak niezadowolenia w mężu nie dostrzegać i zgola uważała je za nie byle. Postawiła taczkę na stole i nalewając kawę zapytała go z najpiękniejszym uśmiechem, jak spał tej nocy i jak się czuje?

Pan Bajorski mruknął coś niezrozumiale. Ona jednak zamiast się obrazić, skrzywić lub rozplakać nawet, jak czynią niektóre kobiety, uchem czulej małżonki dosłyszała w tej odpowiedzi zapewnienie, że spał wybornie i czuje się zdrow zupełnie. Więc dalej nalewała kawę. Ustroiła filiżankę w pyszny kożuszek, jakim rzadko, nawet najlepsza żona w Warszawie, potrafi ustroić kawę mężowską, gdyż potrzeba na to nie lada zabiegów.

Pan Bajorski jednak nie okazywał należytej wdzięczności ani za wysmienitą kawę, ani za kożuszek, ani nawet za uśmiech, jakim krasila mu pierwsze przebudzenie i pierwsze śniadanie. Pił wprawdzie łyżeczka po łyżeczce, ale mars nie schodził mu z czoła.

Pani Zuzanna tymczasem usiadła koło łóżka na zwykłym miejscu i bawiąc się odniechcenia sznurem przewiazującym jej szlafroczek, wyrzekła:

— Masz znowu awanse w biurze...

Pan Bajorski drgnął i skrzywił się tak, iż inna żona porzuciłaby odrazu temat, widocznie dla niego bardzo nieprzyjemny.

Ona jednak go nie porzuciła i nie zważając na to, mówiła dalej spokojnie:

— Sierpecki się żeni i bierze dymisję...

Tym razem pan Bajorski zaklął energicznie, chociaż po cichu i spojrział na panią Zuzannę zdumionym wzrokiem, jak gdyby zapytywał, z kąd to ona wiedzieć może.

Pani Zuzanna uśmiechnęła się:

czny przewodził w interwencji partji, dzięki czemu cały akt bardzo ładnie był śpiewany i sympatyczne zostawało wrażenie.

Recitativom w trzecim akcie nie brakowało dramatycznej ekspresji, a wielka scena w czwartym traktowana była z temperamentem.

Pan Kamiński był wczoraj przy głosie i dzielnie interpretował Eleazara, zbierając zasłużone oklaski.

Opera, jako całość, znów szła kulawo, zdradzając nieład w orkiestrze.

Kto temu winien? Publiczność radaby się o tem dowiedzieć.

*

—z— Tak mało posiadamy sztuk ludowych a tak nam ich bardzo potrzeba, że zbyteczna, szkolarska surowość krytyczna wobec węższych nawet prób dramatu wiejskiego byłaby niewłaściwością, ze względu na częstokroć ważniejszych niż estetyczne.

Przedstawiony wczoraj w teatrze Nowym 3 aktowy obraz ludowy p. Wł. Gutowskiego „Surdut i siermięga“, zasłużył niewątpliwie na sporo zarzutów ze stanowiska techniki dramatopisarskiej; choruje na sentymentalną deklamacyjność; nie może zdobyć się na sytuację dramatyczną, którą prawdą swego ustroju przekonywała—ale wiele mu przebaczyć wypada i należy wobec ważności podniesionej kwestji społecznej, wobec zapału, z jakim poczynający pisarz broni swej tezy, w pewnych warunkach niezmiernie żywotnej, wobec żywiołu, którego duszę wyklada i w imię którego przemawia do widzów dożyłających.

Zapewne, że autor ten w patetyczności swojej nadzbyt jest gadatliwym, za mało twórczym, ale dla nas ta gadatliwość pod hasłem prawdy i światła ma pewien urok: czujemy, że czyste słowa wytrysły z szczerego uczucia i uczciwie o pewnych rzeczach myślącej głowy. Zapewne, że ten i ów *farceur* francuski lepiej ubawi publiczność, ale śmiech bezmyślny, jaki wybucha w audytorjum mniej dla nas ważny, aniżeli wzruszenie, jakie panowało wczoraj w sali podczas kilku scen tętnących ciepłą prawdą i poruszających najlepsze struny duszy.

Niezręcznie zbudowane są pierwsze dwa akty dramatyczny p. Gutowskiego, który pragnął wygłosić myśl, że nauka nie powinna tłumić w człowieku wrodzonych uczuć przywiązania rodzinnego, aczkolwiek czasem przymusowo wyrwa nas z sfery, w której stała nasza kolebka. Główna sytuacja drugiego aktu jest scenicznie niewymotywowana, gdyż nic nie przeszkadzało Franciszkowi usunąć na chwilę z pokoju przyjaciół, aby mógł się swobodnie nacieszyć rodzicami w siermiędze, ale sama w sobie jest i silną i prawdziwą.

Wartość sztuki rośnie ku końcowi. W akcie trzecim obudza się żywsze zajęcie w dobrze pochwycionej z natury i żywo przeprowadzonej scenie powaśnionych kumoszek; rozwiązanie jest wcale zgrabne, a serdeczne kuplety i dziarskie plasy końcowe ratują efekt ogólny, tak, że bądź co bądź wychodzi się z teatru pod wrażeniem przyjemnym.

„Surdut i siermięga“ nie utrzyma się zapewne w repertuarze; na to za mało w niej pogłębienia charakterystyki, za mało życia i obserwacji. Ale sztuka ta pozwoli zapewne autorowi zmierzyć siły i środki twórcze jakimi rozporządza, pouczy go, czego unikać a co wypełnić należy. Być może, iż w p. Gutowskim zyskamy z biegiem czasu dobrego pisarza ludowego dla sceny. Byłaby to istotna zdobycz.

Dodajmy, że autor włada pięknym, poprawnym, a w scenach ludowych charakterystycznym językiem.

Przedstawienie „Surduta i siermięgi“ było staranne i pozwala ono wnioskować, że w grzeszonym sumieniu reżyserji Małego teatru nastąpiła pewna zbawcza reakcja.

Na szczególne uznanie zasłużyła wyborna gra pani Borkowskiej w roli zaperzonej kumy, p. Galasiewicz, który z rodzajową rutyną i szczerą werwą traktował postać Pychały, tudzież p. Śliwińskiego, który chwilę dramatyczne swej roli grał z należytym wyrazem i pewną szlachetną dyskrecją ogólnego tonu.

*

—l— Wczoraj w teatryku „Belle-vue“ przedstawiono po raz pierwszy oryginalną komedię w 3-ech aktach p. Zygmunta Przybylskiego p. t. „Wyprawy kąpielowe po...“

Rzecz dzieje się w Krynicy. Jak zwykle w takim zbiorowisku ludzi, przesuwają się tu przed oczyma widza cała galerja figur najrozmaitszej barwy, miary i wartości.

Mama mająca córki na... zbyciu, hrabiec obawiający się utonąć w szarym tłumie, para małżonków płacących garsonom za każde zatytułowanie ich „hrabstwem“ lub „jaśnie państwem“, podstarzały i schorowany Don Juan, usiłujący romansować z góralkami, studentek próbujący po raz pierwszy „zakrzydeł“ na szerszym świecie, paru łowców posa-

gowych, wreszcie głupota, fanfaronada, plotkarstwo—słowem, jest tu wszystkiego po trosze.

Wprawdzie w tym całym kalejdoskopie mało świeżych obrazków, ale rzeczywistość... kąpielowa istotnie nie wiele nowych typów stwarza i pod tym względem autor wiernym prawdzie pozostał.

Natomiast spotkać się on musi z innym, cięższym zarzutem.

Należało bowiem zebrane tak skrzętnie i bogate wzorki spleść w jedną, artystyczną całość; trzeba było wprawić całą tę galerję w ruch około jednej osi, jak tego wymagała scena, a co się autorowi nie ze wszystkim szczęśliwie udało.

Szczególniej zwraca uwagę, iż akcja przewodnia, mająca udźwignąć tę całą budowę roztrzelonego kąpielowego życia, jest za wiotką i za słabą, a ztąd sztuka cała wydaje się pozbawiona treści.

Za treść bowiem, za owo ognisko, przy którym koncentrowaćby się mogła bieganina tych kilkunastu osób, z których każda ma swe odrębne zamiary i widoki na cel, nie można uważać romansu Heleny.

Będąc młodem dziewczęciem, pokochała człowieka lekkiego, szalupata, który przed zawarciem związku na całe życie, postanowił zabawić się wesoło przy boku jakiejś wietrzniicy.

Zerwała więc z nim i starała się wyleczyć z tej miłości.

Obecnie, po latach szczęścia, będąc na wyleczeniu, spotyka go znowu przypadkiem i... daje mu powtórny odprawę, a sama wychodzi za innego.

To wszystko. Przez drobniaków codziennego żywota, nie tej pary, a raczej tej trójki młodych ludzi nie wiąże z ich otoczeniem, a to otoczenie jest właśnie najlepszą częścią całości.

Oto wady nowej pracy p. Przybylskiego. Do zalet należy wiele ruchu i życia, oraz widoczna wprawa autora w poruszaniu na scenie całemi masami, co jak wiadomo, stanowi zawsze największą trudność dla każdego komedjopisarza.

Oryginalnie pomyślaną jest sytuacja w akcie drugim, rozpadająca się na trzy części: z lewej rozmowa Heleny z przeniawiercą, w środku zabawa młodzieży w kotka i myszkę, z prawej libacja pana Zbrojnickiego z dwiema towarzyszkami.

Niestety, środkowa zabawa głużyła najważniejszą dla słuchacza część—rozmowę Heleny.

Najlepiej zbudowanym jest akt pierwszy; zawartej w nim ekspozycji szczerze powinszować autorowi należy.

Dowiódł on, że posiada zdolności niezaprzeczone, tem dziwniejsza więc, że z łatwiejszymi sytuacjami nie zawsze dawał sobie radę, podczas gdy z trudniejszych, o których wspominaliśmy, wychodził tak szczęśliwie.

Niektóre za swobodne koncepta w akcie 2-gim proszą o... olówek.

Artyści w ogóle grali bez zarzutu, a na odznaczenie zasłużyli szczególnie: pani Bauman (wyborna w roli góralki), panie Krajewska i Różańska, oraz pp. Popławski, Winkler, Nowakowski, Solski, Kopczeński i Jabłoszewski.

WIADOMOŚCI LIEZĄCE.

— Handlujący zbożem, jak donosi *Now. wr.*, ponownie podali do władz wyższych zliorową prośbę, w której proszą o zrównanie taryf do ładunków zboża transportowanych drogami żelaznymi.

— Wspomnieliśmy wczoraj o komitecie dyskontowym przy Banku polskim, zreorganizowanym na kantor Banku państwa. Dziś podajemy tu prawdopodobny skład tego komitetu. Wejdą doń pp.: Aleksander Goldstand, Karol Aquilino, Ludwik Spies, Stanisław Brun, Michał Lande, Wilhelm Bartelmus, Herman Meyer, Ludwik Starkman, Bronisław Werner, Edward Jantzen, Bernard Dekler i Stanisław Wołowski. Komitet ten, jeżeli otrzyma zatwierdzenie pana ministra, funkcjonować zacznie z chwilą ostatecznej przemiany Banku polskiego na kantor Banku państwa, co nastąpi najwcześniej z dniem 13 października r. b., lub też nowym rokiem wedle starego stylu.

— Jeszcze w roku 1865-ym z powodu agitującej się w Warszawie kwestji drożyzny mięsa, między innymi środkami mającemi złemu zaradzić, postanowionem zostało udzielanie rzeźnikom pożyczek na kupno wołów z funduszy kasy miejskiej. Po zamknięciu w tych dniach rachunku, niedobór zwrotu tych pożyczek wykazał sumę 45,000 rs. Po skrupulatnym sprawdzeniu umorzono 17,800 rs., jako niezwrócone z przyczyny śmierci dłużników, bankructwa lub ubóstwa, pozostała zaś wierzytelność w możliwie krótkim czasie postanowiono odzyskać na rzecz kasy miejskiej.

— Słyszeliśmy, iż po śmierci jednego ze starszych pewnego zgromadzenia po otwarciu skrzynki pie-

niężnej cechowej nie znaleziono wcale gotówki, której, wedle rachunków, winno się było znajdować około paru tysięcy rubli. Funduszami cechowemi starszy może dysponować tylko z wiedzą podstarzego i podskarbiego, mającego w swoim ręku drugi klucz od kasy, regres więc za całość funduszy zgromadzenia odnosi się do wszystkich trzech razem. Zapewne pozostali koledzy poczują się w obowiązku załatwienia sprawy polubownie bez uciekania się do kroków prawnych.

— Na dworcu kolei terespolskiej przystąpiono do restauracji sali pasażerskiej trzeciej klasy, wskutek czego zamknięto ją dla publiczności.

— Zabudowania gmachu po-karmelickiego, w którym się obecnie mieści seminarjum duchowne archidiecezji, są obecnie podczas wakacyj z gruntu restaurowane. Gmach ten szarpnięty dobrze zębem czasu, dawno już domagał się restauracji. Koszta restauracji pokryte zostaną z funduszu przez rząd wyasygnowanego. Roboty ukończone być mają przed rozpoczęciem roku seminaryjskiego szkolnego, t. j. przed dniem 8-ym września.

— W ciągu pierwszego półrocza r. b. wpłynęło z ofiar dobrowolnych na rzecz domu schronienia starców i sierot starozakonnych w Warszawie 1,514 rs. 40 kop., oprócz ofiar w naturze.

— Do seminarjum rzymsko-katolickiego djaceła zjalnego w Lublinie przyjęto na nadchodzący rok szkolny dwudziestu aspirantów do stanu duchownego.

— Z teatru i muzyki.
* Rozpoczęte zostały próby z „Miłości ubogiego młodzieńca“.

Dramat ten nie grany od dłuższego czasu, wznowiony zostanie w nadchodzący poniedziałek na scenie teatru Letniego.

Panna Noiret przedstawi tu rolę Henryki. Zwracamy uwagę reżyserji na dwie okoliczności: że wytworny dramat Feuilleta zawsze dotąd na scenie warszawskiej po macoszemu traktowany, powinienby raz zyskać obsadę wyborową i wtedy dopiero wypowiedziałby się ze swych pierwszorzędnych piękności; powtóre, że skąpiona, subtelna rola Henryki należy do najtrudniejszych zadań dla artystki dojrzałej, skutkiem czego bardzo wątpimy, ażeby debiutantka zaledwie stawiająca pierwsze kroki na scenie, zdołała chociaż w części podobać zadaniu.

Może lepiej było wybrać inną rolę na drugi debiut. *Ars longa.*

* P. Staszewski, znany z debiutu w „Werblu domowym“ próbować będzie sił swoich po raz drugi w przyszłym tygodniu w komedji Fredry (syna) „Przed śniadaniem“.

Debiutant odegra rolę Frania. Anetką będzie po raz pierwszy pani Cieślińska.

* Pierwsza naiwna naszej sceny p. Jadwiga Czarkówna otrzymała jednomiesięczny urlop, z którego korzystać zacznie z dniem 1-ym sierpnia.

— O pociąg.
Od kilku tygodni dworzec kolei wiedeńskiej został połączony z dworcem kolei terespolskiej przez przedłużenie linii drogi obwodowej, po której też kursują dwa pociągi przewożące pasażerów udających się z jednego z tych dworców na drugi.

Żaden jednak z tych dwóch pociągów nie uwzględnia wygody podróżnych, którzy przyjechawszy drogą terespolską dwoma rannymi pociągami, osobowo-towarowym o godzinie 8 ej minut 13 i miejscowym, kursującym tylko podczas lata i przychodzącym o godzinie 9 ej minut 15, potrzebują dojechać albo do stacji wiedeńskiej, albo też dostać się bliżej do środka miasta.

Ten ostatni pociąg zwłaszcza, dowozi zawsze znaczną liczbę osób, które wolałyby niezawodnie przejechać koleją obwodową i znaleźć się od razu w środku miasta niż wysiadać na stacji terespolskiej i dojeżdżać do Warszawy drogami dorożkami, albo tramwajami, w których niezawsze miejsce zdobyć można.

Koszta pociągu powróciłyby się niezawodnie a publiczność zyskałaby udogodnienie i to niemałe.

— Konkurencja.
Piernikarze tutejsi pozyskali niespodziewanie dosyć niebezpiecznego konkurenta.

Muzeum pszczelnicze, nie mogąc w tutejszych fabrykantach pierników pozyskać odbiorców swego produktu, ponieważ wielu z nich dla tanioci woli nabywać podejrzanej dobroci mieszaniny pod firmą miodu sprowadzanej lub wyrabianej na miejscu, postanowiło samo zająć się wyrobem tego słodkiego i smacznego towaru.

Publiczność nasza poznała już na wystawie pierniki, wyrabiane przez zakład Muzeum, nie ustępujące w dobroci i smaku najlepszym produkcjom toruńskim, a nie droższe od innych.

Obecnie pierniki wyrabiane przez Muzeum zyska-

ły już dość znaczny odbyt, zwłaszcza iż cena ich nie jest wyższą od ceny takich, w których miód zastępowany bywa wątpliwej wartości surogatami.

= Tablica urodzaju owoców.

Redakcja *Ogrodnika polskiego* rozesłała, podobnie jak corocznie, tablicę do sprawozdań z urodzaju owoców, z prośbą o wpisanie pod właściwymi rubrykami nesusujących się z obserwacji uwag.

Tablice takie, zbierane systematycznie przez dłuższy szereg lat, przedstawia z czasem historycznie postęp, a razie zaś rzeczywisty obraz stanu naszego owocarstwa i pozwolą obliczyć, i corocznie przybywa w naszym kraju drzew owocowych.

Redakcja po otrzymaniu sprawozdań wygotuje ogólny wykaz, który zamieści w swym organie jako oddzielny dodatek.

Wypełnione szematy winny być zwrócone przed d. 1-ym września r. b.

= Ze sportu.

Pierwsze gonitwy Carskosielskie ściągnęły bardzo niewiele koni do walki o 6 nagród, gdyż większość stajen dopiero w tych dniach porzuciła Moskwę.

Pierwszą rozegrano nagrodę rs. 1000 dla koni trzyletnich, bieg 1 1/2 wiorsty, do której tylko stanęły: „Mag“ jeźdźca przez Tompsona i „Chrobry“ p. T. Dorożyńskiego. Klacz, która niespodziewanie pozostała w Moskwie bez miejsca, tym razem znowu z największą łatwością zwyciężyła swego, dosyć groźnego współzawodnika, połową długości, w minutę i sek. 53; nagroda pierwsza 1050 rs., druga 250 rs.

Trzywiorstowy *steeple chase*, o nagrodę Wielkiego księcia Pawła Aleksandrowicza rs. 500, był drugim biegiem.

Z trzech uczestniczących w nim koni, jeden odmówił skoku, a „Vestris“ por. Poklewskiego Kozieli dał się wyprzedzić i był drugim z nagrodą rs. 150; bieg odbył się nadzwyczaj powoli w minut 12 sekund 23.

W gonitwie trzeciej i czwartej konie tutejsze udziału nie przyjęły; w piątej o nagrodę rs. 1000 dla koni starszych, dystans trzy wiorsty, biegła „Rhea“ i trzy konie rosyjskich sportmanów.

Klacz hr. Krasńskiego była pierwszą w 4 minut 58 sekund, z nagrodą rs. 1115.

Drugi dzień gonitw w środę.

= Wychodźtwa.

W grudniu r. z., były urzędnik z Lipna, p. Jan F., posiadając dosyć znaczne zasoby, udał się do Ameryki.

Obecnie w listach pisywanych do kraju narzeka on bardzo na powzięte postanowienie.

Nie znając języków, a niechęć na życie bezczynne stracił tego co ma, zmuszony był trudnić się z początku przenoszeniem ciężarów, potem był stróżem, obecnie zaś pracuje w kopalni węgla, przyczem ledwo zarabia na najskromniejsze utrzymanie.

Mając środki, chętnieby powrócił, gdyby go nie wstrzymywały inne, uboczne okoliczności.

Przykład ten dowodzi, że łatwe z bogactwem się nawet za oceanem należy do niedościgłych marzeń. Pracą i wytrwałością i u nas można dojść do celu.

= Dla myśliwych.

Dnia 15-go sierpnia rozpoczyna się polowanie na zające, guszcze, cietrzewie, jarząbki, kuropatwy i droptę.

Polowanie na nie dozwolone będzie do dnia 27-go lutego r. p.

= O honor kobiety.

Kilka dni temu p. S., młodzieniec znany z donżanerii, znajdując się w kółku znajomych mężczyzn opowiadał w uwłaczający sposób o pewnej młodej osobie.

Obecny temu poważniejszy mężczyzna, przyjaciel domu rodziców obmawianej, natychmiast zebrał świadków, celem stosownego ukarania oszczercy.

W dniu wczorajszym do mieszkania p. S. przybyło trzech panów, którzy grzecznie, lecz stanowczo zaprosili młodzieńca, aby zechciał udać się wraz z nimi do... mieszkania ofiary plotki.

Młody człowiek zbladł ze strachu, poddał się wszelkiej konieczności.

Za przybyciem na miejsce wprowadzono p. S. do salonu, w którym oprócz wszystkich mężczyzn obecnych przy opowiadaniu, znajdowało się jeszcze kilka dam starszych oraz panna *.*.

Tu zaproponowano rycerzowi, aby głośno odwołał kłamliwą pogłoskę, a nadto podpisał przygotowany stosowny protokół.

Gdy wszystko to zostało dokonaniem, młodzieńcowi wskazano... drzwi.

Przygnębiony oddalił się szybko, słysząc po za sobą szydersze uwagi przytomnych.

Fakt ten, ogłoszony szerszemu kółu znajomych, wykluczył młodzieńca z towarzyskiego koła, z którym dotąd łączyły go stosunki.

Była to kara surowa, lecz sprawiedliwa, która od-

uczy go zapewne od zbyt lekkomyślnego wygłaszania sądów o kobietach.

= Po stracie żony.

W dniu wczorajszym, urzędnik jednej z instytucyj publicznych, przybywszy w zwykłej porze do zajęć, bez widocznego powodu począł zdradzać symptomata choroby umysłowej.

W jednej niemal chwili nieszczęśliwy rzucił się na siedzącego obok kolegę z zamiarem pobicia.

Jak się okazało, przyczyną obłędu była rozpacz po stracie małżonki, która zmarła po półrocznem zaledwie z nim pożyciu.

= Mały murzynek.

W ogrodzie Saskim widzimy ośmioletniego murzynka ubranego w suknie jaskrawych barw.

Został on przywieziony z Konstantynopola przez jednego z tutejszych mieszkańców i przeznaczony na usługi swego liałego rówieśnika.

Czarnoskóry malec włada językami francuskim i angielskim.

= Niebezpieczny mostek.

Przy przejściu z ulicy Marszałkowskiej do ogrodu Saskiego, z prawej strony, niewiadomy budowniczy ku wygodzie publicznej położył trzy deski, mające naśladować mostek.

Obecnie z trzech pozostała tylko jedna deska, szeroka na kilka cali, po której przechodnie przebywają głęboki w tem miejscu rynsztok.

Należałoby tam koniecznie zbudować trwalszy i wygodniejszy mostek.

= Rozhukany wół.

W dniu wczorajszym, wół pędzony przez rzeźnika w alei Jeruzolimskiej, w pobliżu Smolnej, wbiegł na chodnik i przewrócił kilkoletnią dziewczynkę.

Dzięki przytomności przewodnika, wypadek ograniczył się na lekkim stłuczeniu dziecięcia.

W każdym razie wół winien być prowadzony na ulicę, dlaczego więc nie zachowano tej ostrożności?

= Male parta.

W dniu wczorajszym, jeden z handlujących żelaztmem na placu Grzybowskiem zatrzymał nieznanego mężczyznę, który przyniósł na sprzedaż krany i szruby miedziane.

Wedle zasięgniętej wiadomości, metal pochodził z kradzieży przy ulicy Czerniakowskiej.

Nieprawego posiadacza właściciel handlu oddał w ręce sprawiedliwości.

= Nadzwyczajne.

W ciągu upłynionej doby złodzieje warszawscy nie spełnili żadnej znaczniejszej kradzieży.

Ha, smać ogólna stagnacja i złodziejom ucuwać się daje!

= Zuchwały złodziej.

Onegdy o godzinie 9-iej i pół wieczorem przy ulicy Smolnej, znany polceji złodziej pobytowy Ludwik Ch., ranił nożem w lewy bok służącego Gottlieba L.

Rannego, po udzieleniu pomocy lekarskiej na miejscu, odesłano do szpitala Dzieciątka Jezus na kurację, co się jednak stało z zuchwałym złodziejem, kronika policyjna milczy.

= Nagła śmierć.

Wyrobnica Karolina Bobuk, w dniu wczorajszym o godzinie 8-iej zrana, w domu pod nrem 19-ym przy ulicy Muranowskiej, nagle zmarła.

Ciało do zejścia władz sądowo-lekarskich zabezpieczono na miejscu.

= Bójka.

W dniu wczorajszym, o godzinie 7-iej rano, w domu przy ulicy Wolskiej nr 5, kamieniarze Antoni i Stanisław G. oraz Jan K., pokłóciwszy się z kolegą swoim Andrzejem N., raniłi go w głowę.

Po udzieleniu rannemu pomocy lekarskiej na miejscu, odesłano go na kurację do domu, winni zaś wypadku zbiegli. Policja poczyniła stosowne kroki celem ujęcia i pociągnięcia ich do odpowiedzialności sądowej.

= Z niedozoru.

Zamieszkała przy ulicy Leszczyńskiej pod nrem 8-ym wyrobnica Juljanna P., zapaliła w piecu ogień, poczem pozostawiwszy w mieszkaniu troje małoletnich dzieci, zamknęła je, udając się na ulicę.

Zwykłą kolelą rzeczy, dzieci poczęły się bawić ogniem, od czego zajęły się płomieniem leżące przy piecu wióry.

Dzieci na widok ognia poczęły krzyczeć, czem zaalarmowani mieszkańcy zbiegli się i ogień bez żadnych złych następstw ugasił.

Lekkomyślną kobietę za niedozór pociągnięto do odpowiedzialności.

= Miła mamka.

Kilka dni temu państwo R., zamieszkali przy ulicy Nowolipki, przyjęli mamkę, wiejską dziewczynę, rekomendowaną przez jakąś żydówkę, trudniącą się faktorstwem.

Potulna z razu mamka, tak się dobrze sprawiła, że zabrawszy wczoraj kosztowności swej pani i woreczek z pieniędźmi, ulotniła się bez wieści.

Poszkodowani nie wiedzą nazwiska mamki, ani też faktorki.

= Popędliwa matka.

Karolina B., żona rzemieślnika, zamieszkała przy ulicy Leszno, rozgniewana na sześcioletnią córeczkę, że ta nie chciała podnieść rzuconego na podłogę ubrania, pchnęła ją tak silnie, że dziecko upadło nieprzytomne.

Gdy wszelkie domowe środki okazały się daremnymi, wezwano lekarza, który znalazł siłne wstrząśnięcie mózgu i nie robi nadziei utrzymania dziewczynki przy życiu.

= Smutny wypadek.

W dniu wczorajszym pan W., 60-letni staruszek, wysiadając z dorozki na ulicy Hożej, dostał nagle ataku apoplektycznego i upadł na kamienie.

Nieprzytomnego z ciężką raną w prawej skroni odniesiono do mieszkania, a życie jego zagraża niebezpieczeństwo.

= Nowy kościół.

We wsi Pawłowice, w powiecie łżeckim nad Wisłą, buduje się nowy murywany kościół w miejscu wzniesionego w r. 1753-im kosztem kapituły krakowskiej, a zgorzałego do szczętu w dniu 17-ym kwietnia r. 1882-go wraz z dzwonnica i przyległymi zabudowaniami gospodarczymi.

Spalone budowle asekurowane były we wzajemnym gubernjalnem towarzystwie ubezpieczeń na rs. 6,002 kop. 22.

Na ogólnem zebraniu parafjan dnia 26-go maja 1882-go roku postanowiono odbudować zgorzałe zabudowania, a w miejsce drewnianego wzniesić kościół murywany, brakującą zaś sumę dopełnić z dobrowolnych ofiar i dostarczyć bezpłatnie pomocy rzecznej i sprzężajnej.

Uchwała zatwierdzona została przez władzę gubernjalną i w lipcu roku 1883-go budowniczy powiatu łżeckiego, p. Luejan Mierzejewski, wygotował plan kościoła i anszagi na 13,002 rs. 96 kop., które zatwierdzone zostały w październiku r. 1883-go, a w marcu r. z. przystąpiono do odbudowy.

Do tej pory roboty doprowadzono do tegostopnia, iż wzniesiono struktury ostrołukowej obszernej świątyni, długości 124 stóp, szerokości 46 i wysokości 27, z wieżą na froncie strzelającą na 102 stóp.

Kościół zbudowany z miejscowego kamienia łamanego wapieniaka na wapno, wszelkie zaś sklepienia i narożniki z cegły palonej na wapno, cokoły wyłożony kamieniem ciosowym janikowskim.

Wielki ołtarz z drzewa modrzewiowego rzeźbiony, z obrazem św. Jana Chrzciciela dobrego pędzla.

Do wzniesienia tej wspaniałej świątyni przyczynił się niemało proboszcz miejscowy ks. Szymon Gumński, od czterech lat dopiero zamieszkujący w Pawłowicach.

= Galman.

W kopalni „Marja“ pod Sławkowem, w gubernji kieleckiej, w powiecie olkuskim, rozpoczęto w b. m. prawidłową eksploatację rudy cynkowej czyli galmaninu.

Produkt ten posiada znaczny procent cynku.

= Ulewa.

W dniu wczorajszym w okolicy Cegłowa spadła rześista ulewa.

Rolnicy narzekają na szkody wyrządzone przez nieustanne deszcze w dojrzałym zbożu...

= Projekt.

Jeden z miejscowych technologów, wykształcony w szkole chemniczej, wygotował programat instytutu farbiarsko-tkackiego.

Autor zamierza ten elaborat przedstawić do uznania rodzinie Poznańskich, która powzięła myśl założenia w Łodzi takiej szkoły.

= Sprzedaż lasów.

P. Juljusz Penkala nabył lasy wiszniowieckie za 500 tysięcy rs.

Celem eksploatacji tego nabytku, ma być poprowadzona specjalna żelaznica do Krzemieńca.

= Wybieg złodziejski.

Aresztowany w więzieniu płockim znany recydywista Kolecki, oddany został na kurację do oddziału obłąkanych miejscowego szpitala św. Trójcy jako obłąkany.

Była to jednak tylko sztuczka złodziejska, gdyż w parę dni później K., okradłszy chorych, zbiegł ze szpitala.

WSKAZÓWKI PRAKTYCZNE.

Maraskino. Likier domowy.

Likier pod tem nazwiskiem, sprowadzany z zagranicy i wyrabiany w specjalnych fabrykach, otrzymuje się za pomocą dystylacji; opierając się jednak mniej więcej na tych samych częściach składowych, można go przyrządzić sposobem domowym uproszczonym. Nie mając pretensji konkurowania z likierem oryginalnym, znajdujemy równie smacznym ten, którego przepis podajemy tutaj łaskawym naszym czytelnikom. Wziąć: malin świeżo zerwanych 20 łutów; wiśni zwyczajnych, kwaśnych, zmiażdżonych razem z pestkami 15 łutów, kwiatu pomarańczowego 8 łutów, wody studziennej pół kwarty. Umieścić wszystko razem w otwartem naczyniu, przykryć jakąkolwiek tkanką, dość rzadką, a najlepiej gazą, by nie tamować przystępu powietrza. Zostawić do fermentacji przez miesiąc. Po upływie tego czasu zawartość przecedzić, a do otrzymanego płynu dodać: spirytusu w dobrym gatunku jedną kwartę, wody trzy kwatery, syropu cukieranego półtora funta. Po wygryzie

